

เรื่องกรรม

กมฺมุณา วกฺกที โลกโก

สัตว์โลก ย่อมเป็นไปตามกรรม

จัดพิมพ์โดย

ร้อยโท ขุนรณศาสตร์ชำนาญ

ในกรมอาปนกิจศพ

นางรณศาสตร์ชำนาญ (อุป รัชชพฤชชาติ)

ณ ฌาปนกิจสถานกองทัพอากาศ

(วัดพระศรีมหาธาตุ บางเขน)

วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๐๕

เรื่องกรรม

กมฺมุนา วกคฺติ โลกโก

สัตว์โลก ย่อมเป็นไปตามกรรม

จัดพิมพ์โดย

ร้อยโท ขุนรณศาสตร์ชำนาญ

ในฉาปนกิจสถาน

นางรณศาสตร์ชำนาญ (ธูป รักษาพลุชชาติ)

ณ ฉาปนกิจสถานกองทัพอากาศ

(วัดพระศรีมหาธาตุ บางเขน)

วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๐๕

พลอากาศเอก หะริน หงสกุล
มอบให้ห้องสมุดรัฐสภา

นางรณศำตร์ขำนิ (ธูป รักษพถกษขำติ)

ขำติ : ๑๕ พถุขภำคิม ๒๔๓๓

มรณะ : ๑ มกรำคิม ๒๕๐๕

ประวัติ

นางรณคำศรีขำนิ (ธูป รักษาพฤษชาติ)

ชาติภูมิ วันเกิด วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๓๓

บ้านเกิด ตำบลบางเตี อำเภอน้ำพอง จังหวัด

สมุทรสงคราม

บิดา นายเมือง.....

มารดา นางรัชนี.....

สามี ร้อยโท ขุนรณเสาศรีขำนิ

บุตรธิดา นางบุชา พรรณเรักษ์

ด.ช. บุญชิต รักษาพฤษชาติ (ถึงแก่กรรม)

นางประทีป อิ่มสร

นายศักดิ์กระ รักษาพฤษชาติ (ถึงแก่กรรม)

ด.ช. จุก รักษาพฤษชาติ (ถึงกรรม)

นางชวลิต วรรณาคม

นางอัญชุตี จุฑานนท์

นางปรีเปรม พงษ์พิทักษ์

นางรณสาสตร์ขำนิ (รูป รัชชพลกษชาติ) ผู้
 ในระหว่างที่มิชวตอยู่ได้ทำหน้าที่แม่บ้านที่ผู้หนึ่งเยี่ยง
 แม่บ้านที่ดีทั้งหลาย ท่านได้ให้การอบรมและเลี้ยงดู
 ตลอดจน การให้การ ศึกษา แก่บรรดาบุตร ธิดามา เป็น
 อย่างดี ตามความ สามารถและ สติปัญญา ของท่านตาม
 ความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อมทั้งหลายตลอดมา นอก
 จากนี้ท่านยังเป็นผู้ขยันในวิหารธรรมให้ความเมตตา
 กรุณา ช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่บุคคลทั่ว
 ไปตลอดชีวิตของท่าน ในด้านพระพุทธศาสนาท่าน
 เป็นผู้ขยันในหลักธรรม คำสั่งสอน ขององค์ สมเด็จพระ
 พระสัมมา สัมพุทธเจ้า เป็นผู้ ฝึกฝน ในการ สร้าง กุศล
 กรรมอยู่เป็นเนืองนิตย์

ตาม ปกติ ท่านเป็นโรคเกี่ยวกับ หัวใจ อยู่เป็น
 ประจำ และได้เคยล้มเจ็บ มีอาการ หนักมา หลาย ครั้ง
 ตลอดปี ๒๕๐๔ แต่นายแพทย์ก็สามารถแก้ไขให้หาย
 ได้มีอาการเป็นปกติตลอดมา เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม

ก

๒๕๐๔ โรคหัวใจของท่านได้กำเริบขึ้นอีกอย่างกระทัน
หันและมีอาการหนักมากกว่าทุกๆ คราว นายแพทย์
ได้พยายามแก้ไข เป็นอย่างดีที่สุดแต่ก็ไม่สามารถ
ช่วยเหลือได้ ได้ถึงแก่กรรมลงเมื่อ ๑ มกราคม ๒๕๐๕
เวลา ๒๒.๐๐ น. ประมวลอายุได้ ๗๒ ปี.

คำไว้อาลัย

ของ

ร.ท. บุณรณศาตร์ชำนาญ

นางรณศาตร์ชำนาญ (ธูป รัชชพลกษชาติ) ได้ถึงแก่กรรมลงยอมนำความเศร้าโศกสลดใจและอาลัยให้แก่ลูกหลานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะข้าพเจ้าเองรู้สึกว้าวเหว่เจ็บเหงาและอดระลึกลึกถึงเขาเสียมิได้

ในระหว่างที่นางรณศาตร์ชำนาญ ยังมีชีวิตอยู่นั้น ได้ทำความอบอุ่น และเป็น ที่พึ่งแก่ บรรดา ลูก หลาน ตลอดมา ตามปกติ นางรณศาตร์ ชำนาญ ผู้เป็นผู้ที่เข้มแข็งอดทน และทำธุรกิจของครอบครัวได้เป็นอย่างดี ทั้งปกครองลูกหลานให้อยู่ในธรรมปฏิบัติตลอดจนให้มีความอยู่ดีกินดีมีระเบียบเรียบร้อย ถ้าผู้ใด ปฏิบัติตน ผิดพลาด ตามมติ ที่ถูก ที่ควร ทั้งในทางโลกทางธรรมที่เหมาะสมแก่สภาพของตนที่ได้วางหลัก

ไว้ให้ ก็จะมีคนดูกันไปตามอารมณ์ จนทำให้บุตร
หลาน และผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเข้าใจว่าเป็นคน จู้จู้ขี้ขี้แต่
แท้ที่จริงนั้นเป็นผู้ที่มีนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่โอบอ้อมอารี
ใจคอกว้างขวางขงสงสารทั้งไม่มีความพยายามทำร้าย
ไม่เบียดเบียนเอาเปรียบใคร นอกจากนั้นยังมี
จิตใจเลื่อมใสใน พระ พุทธ ศาสนา ตลอด มา โดย ได้
บริจาคทรัพย์และสิ่งของถวายไว้ตามวัดต่าง ๆ ตลอด
จนโรงพยาบาลด้วย ทั้งยังได้ทำการอุปสมบทแก่
บุคคลทั่วไปตามที่ขอร้องให้ช่วยเหลือเสมอมา

ด้วยกุศลและผลบุญที่นางรณศาตร์ขำนิกรियाของ
ข้าพเจ้าได้กระทำไว้นี้ ข้าพเจ้าจึงหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะช่วย ดลบันดาลให้ไปสู่ สุขคติในสัม ปราบายภพ
โน้นด้วยดี.

ร.ท. ขุนรณศาตร์ขำนิ

๘๘ ถนนศรีรัษฎา บางเขน

๑๕ มี.ค. ๑๕

คุณแม่ของลูก

ไม่มีความรักใด ๆ ที่จะบริสุทธิ์เท่ากับความรักของแม่ที่มีต่อลูก และนอกจากความเมตตากรุณาขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่มีต่อสัตว์โลกแล้ว ก็ไม่มีความเมตตากรุณาจากผู้ใดอีกที่จะบริสุทธิ์เท่ากับความเมตตากรุณาของแม่ที่มีต่อลูก คุณแม่ให้ความอบอุ่นต่อลูก คุณแม่รักลูก สงสารลูก หวังดีต่อลูก ลูกจะอยู่ในสภาพเช่นไรคุณแม่ก็ไม่ยอมทอดทิ้งลูก คุณแม่ทำหน้าที่เป็นแม่ตลอดกาลโอกาส คุณแม่จากไปอย่างไม่มีวันกลับเช่นนี้ ยังความเศร้าโศกและอ้างว้างให้แก่บรรดาลูก ๆ อย่างสรรหาคำพูดไม่ถูก

ด้วยอำนาจ กุศล ผลบุญ ที่คุณแม่ได้ ประกอบกรรมไว้ในทางพระพุทธศาสนาก็ดี การประกอบกรรมดีไว้แก่ลูก ๆ ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ก็ดีจึงเป็นผลานิสงส์ ตลบันดาลให้คุณแม่จงประสบแต่ความสุขในภพหน้าทุกประการเทอญ.

หลานยังคิดถึงคุณยายเสมอ

หลานไม่เคยคิดมาก่อนว่า คุณยายที่เคารพรัก
ของหลานจะจากหลานไปเร็วเช่นนี้ ก่อนที่คุณยายจะ
จากหลานไป ๑๐ วันคุณยายยังได้มาเยี่ยมหลานที่บ้าน
หลาน ยัง เห็น คุณยาย แข็ง แรง เดินได้ คล่อง แคล้วดี
การพบกันครั้งนี้เป็นครั้งสุดท้าย เพราะอีกไม่กี่วัน
คุณยายก็จากหลานไป

ตลอดเวลาที่คุณยายมีชีวิตอยู่ ท่านได้ประกอบ
แต่คุณความดี ปกติท่านเป็นผู้ที่จิตใจโอบอ้อมอารี
รักความยุติธรรม ช่างคุย เมื่อหลานมีทุกข์หรือมีความ
เดือดร้อน คุณยายจะเป็นผู้ปลอบโยนและสั่งสอน
หลานได้รับความเมตตากรุณาจากคุณยายเสมอ หลาน
ไม่มีวันลืมได้

การ จากไปโดย กระทั่ง หัน ของคุณยาย ทำให้
หลานรู้สึกเศร้าสลดและเสียใจอย่างสุดซึ้ง แม้ว่า

คุณยายได้จากหลานไปแล้ว และจากไปอย่างไม่มีวัน
กลับ แต่หลานก็ก็ยังระลึกและคิดถึงคุณยายอยู่เสมอ
ของกุศลแห่งความดีและความเมตตาากรุณาของคุณยาย
ที่มีต่อหลานนี้ได้โปรดช่วยนำดวงวิญญาณของคุณยาย
ที่เคารพรักของหลานไปสู่สุคติภพด้วยเทอญ.

น.ส. สาโรจน์ พรรณรุักษ์

๑๕ มี.ค. ๑๕.

คำไว้อาลัย

ของ

ด.ช. พิมล พรรณรุภ์

คุณชายท่านเป็นที่รักของดิ๊ก ท่านเป็นคนร่าเริง
ท่านรักดิ๊กมาก ดิ๊กรักท่านมากเหมือนกัน ท่านใจดี
มาก ท่านเคยบอกดิ๊กว่าถ้าดิ๊กสอบได้ที่หนึ่งท่านจะให้
เงินดิ๊ก ๑๐๐ บาทแก่ดิ๊ก เมื่อดิ๊กสอบได้ที่หนึ่งเป็น
ครั้งแรกดิ๊กก็ได้เงินจากท่าน แต่พอสอบได้ที่หนึ่ง
อีกครั้งหนึ่งท่านจากดิ๊กไปเสียก่อน และการจากครั้งนี้
เป็นการจากที่ท่านและดิ๊กจะไม่ได้พบกันอีกเลย ดิ๊ก
เสียใจมาก ดิ๊กขอให้คุณชายที่รักของดิ๊กไปสู่สุคติ-
ภาพเทอญ

จากด็กหลานรัก

คุณยายของหลาน ๆ

วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๕ เป็นวันที่หลานต้องสูญเสียคุณยายอันเป็นที่เคารพรักของหลานไป แม้ว่าหลานจะตระหนักดีว่าไม่วันใดวันหนึ่งคุณยายจะต้องจากหลานไป อันเป็นกฎธรรมดาของโลก แต่ก็ไม่ได้คาดคิดว่าคุณยายจะจากหลานไปรวดเร็วเช่นนี้ การจากไปของคุณยายครั้งนี้เป็นการจากไปโดยไม่มีวันกลับมาอีก จึงทำให้หลานรู้สึกเศร้าโศก และอาลัยรักคุณยายมาก

เมื่อครั้งคุณยายยังมีชีวิตอยู่ คุณยายได้เป็นมิ่งขวัญของหลาน ๆ ทุกคน ยามที่หลานเจ็บไข้คุณยายจะเฝ้าเป็นห่วงคอยถามถึงตลอดเวลา คุณยายจะคอยเฝ้าดูแลความทุกข์สุขของหลานเสมอ ความเมตตากรุณาของคุณยายที่มีต่อหลาน มากมายนักสุดที่หลานจะพรรณนาได้ คุณยายมิได้เมตตากรุณาเอื้อเฟื้ออารีต่อเฉพาะหลาน ๆ ของคุณยายเท่านั้น แม้กับ

บุคคลอื่น ๆ คุณยายก็ได้ให้ความเมตตากรุณาดูใจเด็ว
กัน ใครก็ตามถ้ามีเรื่องเดือดร้อนไปหาคุณยายแล้วก็
จะได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือทุกคนไป คุณยาย
จึงไม่เพียงแต่เป็นที่เคารพรักของหลาน ๆ เท่านั้น ยัง
เป็นที่เคารพรักของผู้ที่รู้จักท่านทั่วไปอีกด้วย

หลานรู้สึกว่ หลานมีโอกาศได้ทดแทนพระคุณ
ของคุณยายได้น้อยเหลือ เกินไม่ สมกับ พระคุณ ของ
คุณยายที่มีต่อหลาน การสูญเสียคุณยายไปครั้งนี้
จึงเป็นที่สะเทือนใจและเสียใจของหลานเป็นที่สุด

ด้วย กุศล ผล บุญ ที่ คุณ ยาย ได้ สร้าง สม ไว้
หลาน ๆ ทุกคน ขอให้ดวงวิญญาณ ของคุณยายจงไปสู่
สุขคติภพเทอญ.

จากหลาน

คำนำ

ท่านขุนรณศาสตร์ชำนาญ จะทำการฉาปนกิจศพ นางรณศาสตร์ชำนาญ (ธูป รักษาพฤกษชาติ) ขอให้ข้าพเจ้า เรียบเรียงเรื่องกรรมให้ เพื่อพิมพ์เป็นธรรมบรรณาการแต่ท่านที่มาเป็นเกียรติในงาน ในฐานะที่ท่านขุนรณ ๙ มีอุปการะแก่ วัด พระ ศรี มหา ชาติ ตลอดมา ข้าพเจ้าเต็มใจเรียบเรียงให้ตามความประสงค์ แต่การ พุดการเขียน ย่อม มีการ ขาดตก บก พร่อง อยู่บ้าง เป็น ธรรมดา ส่วนที่ขาดตกบกพร่องไปนี้ข้าพเจ้าขอรับ ด้วยความยินดี ส่วนที่อันจะพึงมีจากเรื่องนี้ ข้าพเจ้า ขออุทิศ ส่วนนี้ ให้ แด่ นางรณศาสตร์ชำนาญ (ธูป รักษาพฤกษชาติ) ผู้วายชนม์ไปแล้ว แม้จะสังสติดอยู่ ณ ภูผาใด ๆ เมื่อหยั่งทราบด้วยญาณวิถีทางใดทางหนึ่ง แล้ว ขอให้อนุโมทนา เพื่อสำเร็จเป็นบัตตานุโมทนา มัย เสวยวิบากสมบัติตามคติวิสัยสืบต่อไป.

พระศรีวิศาลคุณ

วัดพระศรีมหาธาตุ พระนคร

๕ เรื่องกรรม

กมฺมฺนา วัตฺตตี โลโก

สัตว์โลก ย่อมเป็นไปตามกรรม

ขอเชิญชวนท่านทั้งหลาย มาพิจารณาคูเรื่อง
ของคนเราที่เกิดมาในโลกนี้ ทำไมจึงไม่เหมือนกัน
ทั้ง ๆ ที่มีอวัยวะครบ ๓๒ เท่ากัน แม้เกิดร่วมบิดา
มารดาเดียวกัน ก็ยังไม่เหมือนกันอยู่นั่นเอง คือบาง
คนมีรูปร่างสวยงามน่าดูน่าชม บางคนไม่สวย บางคน
ร่ารวย บางคนอาจแพ้ขัดสนยากจน บางคนมีอายุยืน
บางคนมีอายุสั้น บางคนมีโรคภัยไข้เจ็บมากมาย
บางคนมีโรคน้อย บางคนเกิดในสกุลสูง บางคนเกิด
ในสกุลต่ำ บางคนมีบริวารมาก บางคนมีบริวารน้อย
บางคนเป็นที่รักที่ชอบใจของคนอื่น บางคนน่าเกลียด
น่าชัง บางคนเฉลียวฉลาด บางคนโง่เขลา บางคน
มีอัธยาศัยดี บางคนมีอัธยาศัยชั่ว ที่เป็นเช่นนั้น ก็

เพราะมีอิทธิพลบางอย่าง บรรดาให้สัตว์โลกเป็นไปตามอำนาจของตน อะไรเล่าที่มีอิทธิพลอันยิ่งใหญ่ สามารถจัดสรรแบ่งปันสัตว์โลกให้เป็นไปต่างๆ กัน มติทางพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าได้ทรงค้นพบสิ่งที่มีอิทธิพลอันยิ่งใหญ่ นั่น แล้วตรัสบอกไว้ว่าสิ่งนั้นคือ “กรรม” ดังพุทธภาษิตว่า “กมฺมํ สตุเต วิราชติ ยที่ทํ หีนปฺปณฺเฑตตาย กรรมย่อมจำแนกสัตว์โลกให้เลวและประณีต”

อะไรที่เรียกว่ากรรม บางคนเข้าใจว่า กรรมเป็นฝ่ายชั่ว บุญเป็นฝ่ายดี เช่นคราวประสบภัยอันตราย ก็ว่าเป็นกรรมหรือเป็นคราวเคราะห์ร้าย เมื่อประสบผลดีสมความปรารถนา ก็ว่าเป็นบุญกุศลหรือคราวโชคดี แต่ความจริง กรรมเป็นได้ทั้งฝ่ายดีและฝ่ายชั่ว แล้วแต่บุคคลกระทำ บุคคลกระทำดี กรรมนั้นก็บุญเป็นกุศล บุคคลทำชั่ว กรรมนั้นเป็นบาปอกุศล แต่การกระทำนั้นๆ ต้องมีเจตนา คือความจงใจกระทำ จึงจะเป็นกรรม ถ้าไม่มีเจตนาไม่เรียกว่ากรรม ดังพระบาลีว่า “เจตนาหิ ภิกฺขเว กมฺมํ

วาทมี ภิกษุทั้งหลาย เรากล่าวเจตนาคือความจงใจว่า
เป็นกรรม” ดังนี้ หลักที่จะยึดถือว่าเป็นกรรมต้อง
ประกอบด้วยคุณสมบัติ ๓ ประการคือ ๑ มีผู้กระทำ
๒ ทำด้วยเจตนา ๓ มีผลแก่ผู้ทำ จึงเรียกว่า กรรม.

เรื่องกรรมจำแนกสัตว์โลกให้แตกต่างกันไป
จะเห็นได้ทั้งทางโลกและทางธรรม ว่าเฉพาะทางโลก
ก่อน บุคคลทำงานชนิดใด ก็ถูกเรียกชื่อไปตามการ
งานที่ตนทำนั้น เช่น คนทำสวน เรียกว่าชาวสวน,
คนทำนาเรียกว่าชาวนา, คนทำการค้าขาย เรียกว่า
พ่อค้าแม่ค้า, คนทำราชการ เรียกว่าข้าราชการ, คน
เป็นทหารเรียกว่าทหาร, คนเป็นตำรวจเรียกว่าตำรวจ
 เป็นต้น ทำไมจึงไม่เรียกชาวนาว่าข้าราชการ ไม่
เรียกพ่อค้าแม่ค้าว่าชาวสวน ทั้งนี้เพราะกรรมคือ
การทำงานที่ตนทำอยู่นั้นเองบังคับให้เรียกเช่นนั้น ทั้งยัง
จำแนกคนออกเป็นชั้น ๆ ตามการทำงานที่ตนรับผิดชอบ
เช่น ผู้ที่รับผิดชอบในครัวเรือนหนึ่งเรียกพ่อบ้านแม่
บ้าน ผู้ปกครองหมู่บ้านรับผิดชอบเพียงหมู่บ้านของ
ตนเรียกว่าผู้ใหญ่บ้าน ถ้ารับผิดชอบถึงตำบลเรียก

กำหนด ขยายเขตรับผิดชอบออกไปเป็นอำเภอ จังหวัด
ตลอดถึงประเทศชาติ ก็เรียกไปตามการงานที่ตนรับ
ผิดชอบนั้นว่านายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด พระ-
มหากษัตริย์, นายกรัฐมนตรี หรือ ประธานาธิบดี
เหล่านี้เห็นกันอยู่ทั่วไป

ส่วนในทางธรรม หมายถึง บุญ บาป ที่
บุคคลกระทำลงไปด้วยความจงใจ ได้รับผลทั้งยังมี
ชีวิตอยู่และสิ้นชีวิตแล้ว ดังคำภาษิตว่า “เราทำกรรม
ใดไว้ดีหรือชั่ว เราจะต้องได้รับผลของกรรมนั้น”
และว่า “บุคคลทำบุญและบาปทั้งสองอันใดไว้ใน
โลกนี้ บุญและบาปทั้งสองนั้น ย่อมเป็นของๆบุคคล
ผู้นั้น บุคคลผู้นั้น ย่อมถือเอาบุญบาปทั้งสองนั้นไป
บุญบาปทั้งสองนั้นย่อมติดตามบุคคลนั้นไปราวกับเงา
ตามคน เพราะเหตุนี้ บุคคลเมื่อสั่งสมของที่จะ
ไปในโลกหน้า พึงทำเกิดซึ่งกรรมที่งดงามคือบุญกุศล
บุญกุศลทั้งหลาย ย่อมเป็นที่พึงของสัตว์ทั้งหลายใน
โลกเบื้องหน้า” คนๆหนึ่งจึงมีทั้งกรรมเก่าและกรรม
ใหม่ กรรมเก่าคือกรรมที่ทำไว้แต่อดีตชาติส่งผลมา

ให้เป็นไปตามอำนาจของกรรมนั้นๆ ดังที่พระพุทธองค์ตรัสแก่สุภมาณพว่า บุคคลมีอายุยืนเพราะไม่ฆ่าสัตว์, มีโรคน้อยเพราะไม่เบียดเบียนสัตว์, มีผิวพรรณดี เพราะไม่โกรธง่าย, มีเดชนาฏภาพมากเพราะไม่ริษยาคนอื่น, มีสมบัติมากเพราะไม่ตระหนี่, เกิดในสกุลสูงเพราะประพฤติดอ่อนน้อมถ่อมตน, มีปัญญาเฉลียวฉลาด เพราะ คบหา สมาคม กับ สัตบุรุษ, ในมุมนกลับ ผู้มีอายุสั้นเพราะชอบฆ่าสัตว์, มีโรคภัยไข้เจ็บมาก เพราะชอบริษยาเขา, มีสมบัติน้อยเพราะเป็นคนตระหนี่, เกิดในสกุลต่ำ เพราะเป็นคนกระด้าง, โง่เขลา เพราะชอบคบหาสมาคมกับคนพาล

กรรมใหม่ คือกรรมที่ทำในปัจจุบัน เป็นกรรมที่ให้ผลแก่ผู้ทำทันทีทันใดก็มี เช่นค่าเขา เขาค่าตอบ ค่าเขา เขาค่าตอบ ประหารเขา เขาประหารตอบ อย่างนี้เห็นได้ง่าย แต่กรรมบางอย่างต้องรอหาจังหวะ บางทีถึงกับข้ามภพข้ามชาติ จึงได้ช่องให้ผลก็มี เช่นบุคคลบางคนในเบื้องต้นเป็นผู้มั่งคั่งสมบูรณ์ ต่อมาภายหลังกลับวิบัติขัดสนยากจนลง หรือผู้ที่ยากจน

มาแต่ต้น ต่อมาภายหลังกลับเป็นคนสมบูรณ์ด้วย
 ทรัพย์สมบัติ หรือบางคนทำแต่ความดี กลับยากจน
 บางคนทำแต่ความชั่วกลับร่ำรวย เลยเป็นเหตุทำให้
 บุคคลบางเหล่าเข้าใจผิดว่า ทำดีไม่ได้ดี ทำชั่วไม่ได้
 ชั่ว แต่เป็นคราวเคราะห์ดีเคราะห์ร้ายต่างหาก ความ
 จริงที่ฝังอยู่ในส่วนลึกของจิตใจแล้ว ก็คือกรรมที่
 ตนกระทำไว้นั้นเองได้ชองให้ผล จึงได้รับความวิบัติ
 ขัดสน หรือความเจริญรุ่งเรือง ตามอำนาจของกรรม
 นั้นๆ พระดำรัสที่ว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ไม่มีวิบัติ
 แปรผัน หรืออุปมาที่ว่าหวานพืชชนิดใด ย่อมได้รับ
 ผลชนิดนั้น ก็เป็นจริงตามนั้น หรือมีใครเคยเห็นบ้าง
 ที่หวานข้าวลงในนา แต่กลายเป็นหญ้าไป ไม่มี มีแต่
 ข้าวคงเป็นข้าว หญ้าคงเป็นหญ้าอยู่นั่นเอง กรรมย่อม
 ให้ผลตามกาลเวลา ไม่มีการผิดสัญญา ผิดต่อบุคคล
 ไม่มีการรับสินบน ไม่ละทิ้งผู้กระทำ ข้อสำคัญเพียง
 ตรงต่อผู้กระทำเสมอ ฉะนั้น พระพุทธองค์จึงทรง
 ประทานพุทธโอวาทไว้ดีกว่า “คนชั่วเสวยผลของ
 กรรมคืออยู่ ตราบเท่าที่กรรมชั่วยังไม่ให้ผล ต่อเมื่อ

กรรมชั่วให้ผล เขาย่อมได้รับผลของกรรมชั่วนั้น
แม้คนดีเสวยผลของกรรมชั่วอยู่ ตราบเท่าที่กรรมดี
ยังไม่ให้ผล ต่อเมื่อกรรมดีให้ผล เขาย่อมได้รับผล
ของกรรมดีนั้น” สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม
ด้วยประการฉะนี้.

อีกประการหนึ่ง คือเรื่องทำกรรมในที่ลับ ไม่มี
ใครรู้ใครเห็น เป็นปัญหาที่ทำให้บุคคลบางคนมี
ความเห็นว่า การทำความดีหรือความชั่ว ต้องมีคนรู้
คนเห็นเป็นพยานจึงจะมีผล ถ้าทำในที่ลับไม่มีใครรู้
ใครเห็น ไม่มีผลเลย ผู้ที่มีความเห็นเช่นนั้น เป็น
ความคิดเห็นที่ผิดถนัด เพราะกรรมจะทำไมในที่ไหนๆ
ไม่ว่าจะเป็นที่ลับหรือที่แจ้ง มีคนรู้คนเห็น หรือไม่มี
คนรู้คนเห็นก็ตาม ก็มีผลแก่ผู้ทำอยู่นั่นเอง ทว่าเป็น
ที่ลับก็ไม่จริง เพราะพระพุทธเจ้าตรัสว่า “นตฺถิ โลก
รโห นาม ชื่อว่าที่ลับไม่มีในโลก” และที่ว่าไม่มีใคร
รู้ใครเห็นก็ไม่จริงอีก เพราะยังมีคนๆ หนึ่งสอดรู้
สอดเห็นการกระทำนั้นๆ อยู่ตลอดเวลา คนๆ นั้นคือ
ตัวเราเอง เราจะทำอะไรลงไปโดยตัวของตัวไม่รู้ไม่

เห็นยอมเป็นไปไม่ได้ ดังนั้น ผู้ที่ทำความดี ก็ไม่ควรน้อยกน้อใจว่าไม่มีใครรู้เห็นการกระทำของตน ส่วนผู้ที่ทำความชั่ว ก็ไม่ควรรำเริงใจว่าตนปีติมิติดิดี ไม่มีใครรู้ใครเห็น ไม่ต้องรับโทษแห่งกรรมนั้น ที่จริงแล้วต้องได้รับผลอย่างเที่ยงธรรมที่สุด โปรดพิจารณาดู การกระทำ บางอย่างที่เห็นได้ง่ายๆ เช่นเรารับประทานอาหาร จะเข้าไปในห้องปิดประตูหน้าต่าง อย่างมิดชิด รับประทานอาหารอยู่แต่ผู้เดียวก็ตาม หรือจะร่วมวงกันรับประทานอาหารก็ตาม ย่อมได้รับผลคือความอึดอย่างเดียวกัน, ยาพิษเราจะปิดประตูกินหรือจะกินต่อหน้าประชาชนก็ตาม ก็ให้ผลคือทำอันตรายแก่เราเท่ากัน ฉะนั้น ผู้ที่รักตัว จึงควรเลิกละการกระทำ ความชั่วทั้งในที่ลับและที่แจ้งนั้นเสีย ถ้ายังทำความชั่วใส่ตัวอยู่ แม้จะประกาศให้ชาวโลก ทราบว่า “ข้าพเจ้ารักตัว” ก็หาชื่อว่ารักตัวไม่, ส่วนผู้ทำความดีใส่ตัว แม้จะประกาศก้องโลกว่า “ข้าพเจ้าซ่งตัว” ก็หาชื่อว่าซ่งตัวไม่.

กรรมได้นำให้มาเกิดเป็นคนแล้ว ถึงจะแบ่ง
 สรรพส่วนให้มาเกิดเป็นคนประเภทใด ๆ ก็ตาม ก็ยัง
 นับว่าเป็นลาภอันประเสริฐ เป็นการเปิดโอกาสให้ได้
 แก่ตัวใหม่ ผู้ที่มาดีแล้ว ก็ไม่ควรหลงละเลิงใจว่า
 ตนมาดีแล้ว และจะคิดตลอดไป ส่วนผู้มาไม่ดี ก็ไม่
 ควรน้อยเนื้อต่ำใจว่า ตนมาไม่ดี และจะไม่คิดตลอดไป
 ผลของกรรมเก่าที่ล่วงเลยมาแล้ว จะกลับไปแก้ไข
 ใหม่อีกไม่ได้ แต่เราอาจปรับปรุงแก้ไขในปัจจุบัน
 ชาตินี้ให้เป็นอย่างไรก็ได้ คือเราจะแต่งภาพแต่งชาติ
 ในปัจจุบันและอนาคตให้ดีขึ้นหรือเลวลงอยู่ที่ตัวของ
 เราเท่านั้น เช่นพทมาต เกิดความประมาทมัวเมา
 สร้างแต่กรรมท้าวชาลามก เขาก็จะกลับเป็นคนต่ำ
 ทราม อนาคตของเขากลับมดมนต์ คนจำพวกนี้
 เรียกว่า “มาดี อยู่ไม่ดี ไปไม่ดี” ถ้าเขาไม่ประมาท
 หมั่นประกอบแต่กรรมที่ดีเป็นบุญเป็นกุศล ผลบุญ
 นั้น ๆ ก็จะส่งเสริมเขาให้ดีขึ้นยิ่ง ๆ ขึ้นไป อนาคต
 ของเขายิ่งสูงไกลขึ้น คนประเภทนี้เรียกว่า “มาดี
 อยู่ดี ไปดี” ส่วนผู้มาไม่ดี ถ้ายังขันทำแต่กรรมที่

เป็นบาปอกุศลซ้ำเติมเข้าไปอีก เขาก็มีแต่เลวทราม
 หนักลงไป อนาคตของเขายิ่งมืดมิด คนจำพวกนี้
 เรียกว่า “มาไม่ดี อยู่ไม่ดี ไปไม่ดี” ถ้าเขาสำนึก
 ตัวได้ เลิกละจากกรรมชั่วทั้งหลายเสีย อุตสาหะทำ
 แต่กรรมที่ดีเมตตาการุณย์เป็นต้น บุญกรรมนั้น ๆ
 ก็จะอุปถัมภ์ค้ำชูให้เขาเป็นคนดีขึ้น อนาคตของเข
 ก็แจ่มใส คนจำพวกนี้เรียกว่า “มาไม่ดี อยู่ดี ไปดี”
 ตามที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า คนเราจะดีหรือจะเลว
 ไม่ใช่เพราะชาติกำเนิด ชาติกำเนิดเป็นเพียงแต่
 สถานที่เกิด ผู้เกิดในสถานที่ดีนั้นนับว่าได้เปรียบ ส่วน
 ผู้เกิดในสถานที่ไม่ดีนั้นนับว่าเสียเปรียบ การได้เปรียบ
 เสียเปรียบนี้ เฉพาะแต่สถานที่เกิดเท่านั้น ส่วนผู้ที่
 เกิดมาจะดีหรือเลวลง อยู่ที่กรรมคือการกระทำ
 ของตนเองเป็นสำคัญ พระพุทธเจ้าทรงรับรองความ
 จริง ข้อนี้นี้ว่า “น ชจฺจา วสฺสโล โหติ น ชจฺจา โหติ
 พุราหฺมณฺโณ, กมฺมุณา วสฺสโล โหติ กมฺมุณา โหติ
 พุราหฺมณฺโณ บุคคลเป็นคนเลวเพราะชาติก็หาไม่ เป็น
 ผู้ประเสริฐเพราะชาติก็หาไม่ แต่เป็นคนเลวเพราะ
 กรรม เป็นผู้ประเสริฐก็เพราะกรรม”

กรรมวิธี ๔ ประการคือ ตปะ ความเพียร ๑
 พรหมจรรย์ ประพฤติเพียงดังพรหม ๑ สัจญมะ
 ความสำรวม ๑ ทมะความฝักฝืน ๑ บุคคลใดบำเพ็ญ
 ให้เกิดมีขึ้นในตน บุคคลนั้นเป็นผู้ประเสริฐจริงๆ
 เพราะผู้ที่มี ตปะความเพียรนั้นใช้ ความเพียรใน ทางที่
 ถูกต้อง เช่น เพียรระมัดระวังไม่ให้ความชั่วเกิดขึ้น
 ในจิตใจของตน, เพียรละความชั่วที่หมักหมมอยู่ใน
 จิตใจให้สลายไป, เพียรบำเพ็ญความดีมีประการ
 ต่างๆ ให้เกิดขึ้น, และเพียรรักษาความดีนั้นๆ ไว้ไม่
 ให้เสื่อมสูญ, มีพรหมจรรย์ ประพฤติตนประดุจดั่ง
 พระพรหม คือมีเมตตา ความรักใคร่ มีกรุณา ความ
 เอ็นดูสงสาร มีมูทิตา ความพลอยยินดี มีอุเบกขา
 ความวางเฉย เป็นวิหารธรรมเครื่องอยู่ประจำใจ, มี
 สัจญมะ คือความระวังสังวรอินทรีย์ ๖ คือ ตา หู
 จมูก ลิ้น กาย ใจ ไม่ให้ยินดียินร้ายในเมื่อประสบ
 อิกุฐารมณฺ์ และอนิกุฐารมณฺ์, มีทมะ คือฝักฝืนอบรม
 กายวาจาใจ ให้เป็นผู้มีกายสะอาด มีวาจาสะอาด มีใจ
 สะอาด, ชาตินมนุษย์เป็นชาติที่สูงที่สุดในบรรดาสัตว์-

ไกล แต่ในหมู่มนุษย์ด้วยกันนั่นเอง ผู้ที่ฝึกฝนดีแล้ว
 เป็นผู้ประเสริฐสุด พระพุทธเจ้าจึงทรงสอนว่า บุคคล
 จะประเสริฐก็เพราะกรรม ๔ อย่างคือ ตปะความเพียร
 พรหมจรรย์ ประพฤติกรรมที่ประเสริฐ, สัจญมะ
 ความสำรวมระวัง ทมะความฝึกฝน, กรรม ๔ อย่างนี้
 เป็นอุดมกรรม คือกรรมอย่างสูงของผู้ประเสริฐ
 ทั้งหลาย ผู้ฉลาดมาหยั่งรู้กรรมและผลของกรรม
 แล้ว ประพฤติปฏิบัติตามคุณธรรมทั้ง ๔ นั้น ผู้ปฏิบัติ
 ได้มากเท่าใด ก็เป็นผู้ประเสริฐมากขึ้นเท่านั้น.

อนึ่ง พึงทำความเข้าใจว่า สิ่งอื่นเป็นต้นว่า
 โศคร หรือ ทรัพย์สมบัติ ไม่สามารถทำบุคคลให้
 บริสุทธ์ได้ แต่บุคคลใจจะเป็นหญิงหรือชายก็ตาม,
 เป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ก็ตาม, เป็นคนมั่งมีหรือคน
 ยากจนก็ตาม, มาประพฤติปฏิบัติตามธรรม ๕ ประการ
 คือ กรรม ๑ วิชาความรู้ ๑ ธรรม ๑ ศีล ๑ อุดมชีวิต ๑
 นี้ให้เป็นสมบัติประจำใจแล้ว ผู้นั้นย่อมเป็นผู้มีกาย
 บริสุทธ์ มีวาจาบริสุทธ์ มีใจบริสุทธ์ ความบริสุทธ์
 เป็นของเฉพาะตน คนอื่นจะทำคนอื่นให้บริสุทธ์

ไม่ได้, กรรมคือมรรคเจตนา, วิชาคือสัมมาทิฏฐิ
 ความเห็นที่ถูกต้อง, ธรรมคือสัมมาสังกัปปะ ความ
 ดำริที่ถูกต้อง, สัมมาวายามะ ความเพียรที่ถูกต้อง,
 สัมมาสติ ความระลึกที่ถูกต้อง, สัมมาสมาธิตั้งใจไว้
 ถูกต้อง, ศีลคือสัมมาวาจา คำพูดที่ถูกต้อง, สัมมา
 กัมมันตะ การงานที่ถูกต้อง, อุดมชีวิต คือสัมมาอาชวะ
 ดำรงชีพที่ถูกต้อง, อริยมรรคคือทางดำเนินของพระ
 อริยเจ้าทั้ง ๘ สายนี้ เมื่อกล่าวให้สั้นก็ได้แก่ ศีล
 สมาธิ ปัญญา นั้นเอง ศีลสมาธิปัญญาจะเกิดขึ้น
 ได้ด้วยอำนาจจิตดวงเดียว จึงควรพยายามรักษาใจ
 ให้เป็นปกติให้จงได้ ความที่ใจเป็นปกตินั้นแหละ
 ชื่อว่าศีล ความสงบของใจนั้นแหละชื่อว่าสมาธิ
 ความเห็นปกติของใจนั้นแหละชื่อว่าปัญญา พระบรม
 ศาสดาทรงตรัสไว้ว่า “กมฺมํ วิชฺชา จ ชมฺโม จ
 สํถํ ชีวิตมฺหํ อเตน มจฺจา สุขณฺณติ น โภคฺเตน
 ชเนน วา, สํถํผู้มีความตายเป็นสภาพ ย่อมบริสุทธิ์
 ด้วยคุณธรรม ๕ ประการ คือ กรรม ๑ วิชา ๑ ธรรม ๑
 ศีล ๑ ชีวิตอันอุดม ๑ หาได้บริสุทธิ์เพราะโคตร
 หรือเพราะทรัพย์ไม่”

เมื่อได้หยั่งทราบว่ คนเราจะดีหรือไม่ดี, จะ
 ประเสริฐหรือไม่ประเสริฐ, จะเป็นคนสะอาดหรือไม่
 สะอาด, จะบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์, ขึ้นอยู่ที่กรรม
 คือการกระทำของตน และได้รับผลแห่งการกระทำ
 นั้นด้วยตนเอง จึงควรสนใจในเรื่องกรรมนี้ให้มาก
 หากเป็นไปได้ ควรพิจารณาเรื่องกรรมนี้ทุก ๆ วัน
 โดยภาษาบาลีว่า กम्मสฺสโกมฺหิ กम्मทายาทิ กम्म-
 โยนิ กम्मพณฺธุ กम्मปฏิสฺสรโณ ยํ กम्मํ กวิสฺสามิ
 กลฺยาณํ วา ปาปกํ วา ตสฺส ทายาทิ กวิสฺสามิ
 แปลเป็นไทยว่า “เรามีกรรมเป็นของ ๆ คน มีกรรม
 เป็นผู้ให้ผล มีกรรมเป็นแดนเกิด มีกรรมเป็นเผ่า-
 พันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย เรากระทำกรรมอันใด
 ไร ดีหรือชั่ว เราจะเป็นทายาท ก็จะต้องได้รับผล
 ของกรรมนั้น ดังนี้ จะได้เป็นการเตือนตนให้ยับยั้ง
 ชั่งใจในการที่จะทำกรรมชั่ว, กระตุ้นเตือนใจให้
 ประกอบแต่กรรมดีเป็นบุญเป็นกุศล เป็นผลกำไร
 แห่งชีวิตสืบไป.

โรยิมมย์
ข้าวกการอากาศ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ
กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ คอนเมือง พระนคร

เรืออากาศเอก ภู สุกสุเมม

ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๐๕

โทร. ๗๐๐๑๐ ต่อ ๓๕๐๗